

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Всеукраїнської науково-методичної конференції

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ПЕДАГОГІКИ»

4 грудня 2025 р.

«Швидкі зміни, що відбуваються у суспільстві, вимагають від фахівців як професійних, так і загальних компетентностей, зокрема здатності до творчого саморозвитку, критичного мислення, професійної діяльності в умовах невизначеності, ризику, креативності...»

(Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, схвалена КМУ 23.02.2022 р. № 286-р)

Учасники Всеукраїнської конференції наголошують: формування творчого потенціалу майбутніх фахівців є одним із ключових завдань сучасної освіти, оскільки саме здатність до творчості, інноваційності, адаптивності та генерування нових ідей визначає конкурентоспроможність фахівця у цифровому суспільстві. Цифрова педагогіка створює багатовимірний простір для розвитку творчого мислення через інтерактивність, доступ до різноманітних ресурсів, можливість індивідуалізації навчання й побудови авторських проєктів.

Звернення науковців до проблеми формування та розвитку творчого потенціалу фахівців в контексті цифрової трансформації педагогічного процесу є необхідним і своєчасним, коли гостро стоїть питання підвищення якості підготовки фахівців в умовах воєнного стану в Україні. При цьому актуальною науково-педагогічною проблемою є формування цифрової компетентності майбутніх фахівців, технологічне забезпечення управління їх самостійною та індивідуальною роботою. Це зобов'язує поглиблено аналізувати тенденції сучасної освіти, проєктувати та впроваджувати інноваційні педагогічні технології, дидактичні засоби активізації навчально-творчої та пошукової діяльності здобувачів у процесі набуття ними творчого досвіду.

Концепція освітніх інновацій в Україні ґрунтується на поєднанні розвитку творчого потенціалу здобувачів освіти з активним упровадженням цифрових технологій, що забезпечує формування сучасних компетентностей і здатність до інноваційної діяльності. Ця концепція передбачає створення гнучкого, інтерактивного та персоналізованого освітнього середовища, у якому цифрові інструменти стають засобом розкриття індивідуальних здібностей і підтримки творчого мислення. Такий підхід спрямований на формування покоління українських фахівців, здатних генерувати нові ідеї, працювати у цифровій економіці та забезпечувати стійкий розвиток країни в умовах глобальних трансформацій.

КОНФЕРЕНЦІЯ РЕКОМЕНДУЄ:

У сфері розвитку творчого потенціалу здобувачів освіти:

- 1- розвивати освітній процес на засадах креативної педагогіки, дизайн-мислення, проблемно-орієнтованого та дослідницького навчання;
- 2- впроваджувати підходи, що сприяють самовираженню, самостійності прийняття рішень, експериментуванню та роботі в умовах невизначеності;
- 3- забезпечувати педагогічну підтримку, яка спрямована на розвиток мотивації до творчого пошуку, формування інтелектуальної сміливості та готовності до помилок як частини творчого процесу;
- 4- надавати підтримку державним проєктам, спрямованим на розвиток креативної економіки та цифрової педагогіки в Україні.

У сфері цифрових інструментів розвитку творчості:

- 1- системно впроваджувати цифрові середовища для творчої діяльності: платформи для візуалізації ідей, хмарні простори для спільної роботи, VR/AR-системи, симулятори, творче програмування, інструменти штучного інтелекту;
- 2- використовувати цифрові інструменти для створення авторських продуктів: мультимедійних презентацій, творчих портфоліо, цифрових виставок, навчальних відео, 3D-моделей, креативних проєктів;
- 3- активно впроваджувати інноваційні освітні технології: проєктне навчання, доповнену та віртуальну реальність, штучний інтелект, цифрові лабораторії, ігрові та симуляційні середовища.

У сфері організації творчого освітнього середовища

Конференція підкреслює важливість:

- 1- формування в закладах освіти відкритих освітніх просторів (креативних студій, лабораторій, хабів інновацій), де студенти можуть експериментувати з цифровими технологіями;
- 2- запровадження моделі “навчання через створення” (learning-by-creating), що передбачає виконання практичних проєктів, розробку власних цифрових продуктів і рішень реальних професійних завдань;
- 3- формування партнерського стилю взаємодії між викладачем і студентом, за якого педагог виконує роль фасилітатора, модератора та консультанта творчого процесу.

У сфері оцінювання творчих досягнень та компетентностей

- 1- використовувати альтернативні форми оцінювання: творчі портфоліо, проєктні роботи, презентації, практичні демонстрації, цифрові продукти;

2- розробляти критерії оцінювання, що враховують оригінальність, інноваційність, здатність застосовувати знання для створення нових рішень, уміння працювати в команді;

3- створювати цифрові системи моніторингу розвитку креативних компетентностей студента протягом усього періоду навчання.

У сфері підготовки викладачів до розвитку творчості здобувачів:

1. розширювати програми підвищення кваліфікації педагогів у частині цифрової креативності, інноваційних методів навчання, роботи з AI, VR/AR, симуляційними інструментами;

2. формувати у викладачів компетентності фасилітації, менторства, проєктного управління та модерації творчих процесів;

3. забезпечувати обмін кращими практиками через професійні спільноти, семінари, школи педагогічної майстерності, онлайн-платформи.

У сфері організації освітнього процесу:

1. Активізувати зусилля науково-педагогічних працівників із планування та проведення фундаментальних, прикладних і пошукових науково-педагогічних досліджень проблем формування та розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців в умовах дистанційного навчання.

2. Науково-педагогічним працівникам активно сприяти залученню здобувачів до пошукової та дослідницької діяльності у межах самостійної та індивідуальної роботи.

3. Поширити впровадження в освітніх закладах дидактичних моделей управління навчально-творчою діяльністю здобувачів за сучасними принципами освітнього менеджменту.

4. Ураховуючи необхідність формування креативних якостей особистості сучасного фахівця, активізувати педагогічні дослідження з впровадження технології критичного мислення, дидактичних засад підготовки кадрів засобами ігрового моделювання виробничих ситуацій та віртуальної реальності.

5. Враховуючи гуманістичну парадигму та аксіологічну домінанту розвитку сучасної освіти, сприяти формуванню та розвитку цифрової культури суб'єктів освітнього процесу, академічної доброчесності та етики цифрової комунікації.

6. Рекомендувати громадській організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти» передбачити можливість організації вебінарів з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників з актуальних проблем формування та розвитку творчого потенціалу фахівців в умовах цифрових трансформацій.
